

Dny české slávy na americkém západě.

Druhý slet a závody Nár. Jednoty Sokolské byly řadou svátků pro veškeré obyvatelstvo Omažské.

Vefejnému cvičení v neděli odpoledne přihlíželo přes 6,000 lidí, kteří uvádění byli v úžas a nadšení výkony Sokolů, Sokolek i žactva.

Sjeli se minulý týden ve střední americké pevnině, ve městě, jež trefně nazváno bylo Branou Západu, Sokolové a Sokolky. Přijeli z blízka i z velikých vzdáleností, a vstříe spěla jim srdce krajanů, hold vzdalo jim veliké americké město, které prožilo s námi všemi čtyřdenní, slavný, nezapomenutelný svátek.

Žhavé, nelitostné slunce, jako ohnivě šipky vysílalo své paprsky na závodisti, než vzdorovala jim mužská těla ocelová a vzdorovala jim i dívky naše Sokolky, které lid střední americké metropole uvedly v nadšení svojí slíbeností, souměrnou krásou fyzickou a ušlechtilým vystupováním. Přijeli do Omahy Sokolové a Sokolky, přijeli dokonali gentlemani a ladies — takový jest dnes všeobecný úsudek americké veřejnosti a kruhů ziskových věštec. Jsou to muži, zaujímaví vysoká postavení společenská, v obchodě i politice, kteří v tomto směru věří nám se vyjádřili a zajistili i vůči jiným krajanům, kteří s cizinci přeházejí v častější styk. Nadšenou chválu vzdávají i Němci, kteří turneji hned z vlastní, a někteří výslovně si přáli, abychom se o tom zmínili, jaký dojem učinilo na ně české Sokolstvo, jeho výchova, jeho kázeň.

Dnes, kdy již většina našich junáků a dívek, Sokolů a Sokolek, jest ve svých domovech, připadá to všecko jako velký, krásný sen, avšak na rozdíl od krásného snu, zůstanou trvalé výsledky. Náš český živel na Západě byl posílen tímto druhým sletem a závody Národní Jednoty Sokolské a my jsme jisti, že nastane nový ruch v tělocvičnách a že naši jinoši i dívky hlásiti se budou po stěh pod prapor sokolský.

Uvítání a závody.

Ve středu odpoledne byli v Omaze již všichni závodníci. Odpoledne konána porada soudců, večer pak bylo v Sokolovně formální uvítání a přiměřeným programem. Rečí přednesli major Dahlman, Jos. Mík, přítomné starosta omažské Těl. Jednoty Sokol a Jan Šiman z Chicaga, předseda výkonného výboru Národní Jednoty Sokolské. Na každý večer bylo něco v sině uehystáno, avšak vzhledem k děsnému vedru, bylo to trýznění lidí; těch, co na jevišti účinkovali i těch, kteří v hledišti poslouchali a nikdo se nemá diviti, že mnohem větší část obecnosti vábila vedlejší zahrada, kde bylo celkem přiměřeně posezení a odkud daleko zazníval hláhol sokolských písní. Za jiných okolností nedalo by se programu celkem mnoho vytýkati — čtvrtek večer vyplnil Pévecký odbor Sokola, v pátek sehrána Sokolkami "Popelka", v sobotu byla "volná zábava" a v neděli dávana Jiráskova "Vojnar-ka" — až na parodii kusu "Mlynář a jeho dítě". Konečně i taková věc může mít své místo, ale nebyla na svém místě na jevišti Sokolovny během sletových slavností. Hlavně krajanů z venkova, jejich hodná byla přítomna, nezamlouval se takový "vkus" a mnozí z nich neváhali tlumočiti svůj úsudek.

Závody zahájeny ve čtvrtek ráno a myslíme, že málokdy v minulosti bylo všecko tak připraveno, na všecko tak pamatováno, takové evidenci vybráno, jako v Omaze. O podrobných výsledcích zmiňujeme se nížeji, ale zvláštní zmínky zasluhuje si počínání závodníků, které bylo mužné v nejplnějšímu smyslu a významu to-

ho slova. Vyskytly se ovšem tu a tam protesty, jako při každých závodech, ale bylo jich méně než kdykoli v minulosti a mnohem méně než bývá za podobných příležitostí v cizích kruzích atletických, a pokaždé všecko hladce a v pravdě bratrsky vysvětleno a urovnáno. Vspělost a sevícečnost závodních družstev byla skutečně podivuhodná a totéž lze říci o četach Sokolek.

Po celý čas závodů byli na evičisti lékaři a zařizena polní nemocnice — v neděli odpoledne dokonce čtyři byli přítomni, Dr. Olga Šťastná, Dr. Louis Svoboda, Dr. F. Svoboda a Dr. Káral — avšak na štěstí neměli mnoho práce. Nejvážnější nehoda stihla Sokola Jos. Jelínka ze Cedar Rapids, jenž při skoku o tyči spadl tak nešťastně, že si zlomil levou ruku v zápěstí. Dostalo se mu ihned pečlivého ošetření Dr. L. Svobodou, načež dopraven do svého bytu. Také Sokola Jindřicha Šmídla od Sokola Chicaga stihla nehoda při tomto skoku, nebot tyč se mu zlomila. Šmídln neztratil však duchapřítomnosti, učinil ve vzduchu dokonalý přemet, a třeba že si důkladně "narazil", mohl po chvíli v závodění pokračovati. Všecky anglické noviny omažské projevíly podiv nad takovou srdatostí a "nervem".

Vzhledem k tomu, jaké děsné vedro skoro po všechny dny panovalo — v neděli odpoledne vyplhala se rtuť v teploměru až na 96 stupňů a nebylo skoro žádného vánku — Sokolové a Sokolky osvědčili obdivuhodnou vytrvalost a otužilost. Ze Sokolů ani jediný nebyl přemožen vedrem a v neděli odpoledne vyšli na evičisti tak lehce a svěží, jako kdyby nebyli měli za sebou dva dny těžké práce a sobotní namahavý pochod — a ze Sokolek rozněmohly se pouze čtyři a jediný vážný pří-

pad byl Bessie Bartové od Sokola Tábora, která v pátek musila býti dopravena do nedaleké nemocnice sv. Josefa. Viděli jsme jí však již v sobotu, zpívající s družkami v zahradě Sokolovny, jež oslavovaly získání první ceny, a tak závody i veřejné cvičení, v parných dnech červencových, minuly bez veliké vážné nehody. To jest opravdu samo o sobě něčím pozoruhodným, ale jinak je to našim míněním, že není dobře "pokouseti profzetelnost" a přísti závody, ať národní neb župní, měly by býti konány buď až ku konci léta nebo z jara. Borci byli všichni důkladně ožehnuti žhavým sluncem červencovým a jistě vytrpěli pravá muka, třeba že ve své spartanské srdatosti nedávali to na sobě znáti.

Sobotní průvod.

Průvod v sobotu odpoledne byl jedním z největších, jaký kdy Omaha viděla. Nevzalo to sice dvě hodiny, nežli minul nějaké určité místo, jako psaly anglické noviny, ale byl jistě přes dvě míle dlouhý. V čele omažské divise jel náčelník policie Dunn a seržant Valonous, za nimi četa policie, rovněž kočmo, a pak maršál průvodu, Sokol Frank Říha a mayor Dahlman. Dalším byl allegorický vůz, hudební kapela, soudcové závodů, závodníci, hosté a pak oba sbory sokolské, omažská Těl. Jed. Sokol a Těl. Jed. Sokol Tyrš. Za těmito následovali starí osadníci, řád Omahy C. S. P. S., řady Západní Česko-Bratrské Jednoty, Sekce K. Havlíček Borovský, české tábory Dřevařů Světa a Moderních Dřevařů, které měli též uniformované čety, žačky a žáci obou místních sokolských sborů v nákladních automobilech a pak jely delegace různých damských spolků a sborů v automobilech. Těchto bylo kolem sta a některé byly velmi vkusně ozdobeny.

Divisi south-omažskou vedl jako slavnostní maršál Sokol Jan Briggs a podmaršálové J. Červený a F. Radil, načež následoval veliký nákladní automobil se sokolskou omladinou, Těl. Jednota Sokol Fugner-Tyrš, mužské spolky a konečně nepřečtená řada automobilů s delegacemi damských spolků. South-omažští měli dvě hudební kapely a jejich divise byla zrovna tak silná jako omažská, ne-li silnější.

Ve městě byl průvod všude nadšeně vítán voláním "Na Zdar", kterýžto sokolský pozdrav v Omaze zcela zdomácněl v minulých dnech. Z obchodní části vrátil se průvod opět k Sokolovně, kde se rozešel. Byla to veliká manifestace, jež setkala se s úspěchem v každém ohledu.

Nedělní veřejné cvičení.

Korunou sokolských svátků, zářící trýptem drahokamů, bylo nedělní veřejné cvičení v měčovém parku omažském, kde také závody konány. Na ohromné tribuně bylo přes 6,000 lidí, mnoho cizinců mezi nimi a byly chvíle, kdy snad nikoho nebylo, kdo nebyl by tleskal, kdo nebyl by jásal. My konečně již zvykli jsme na naše sokolské junáctvo, viděli jsme je mnohokrát na poli slávy, avšak přítomní Američané a jiní cizinci nechtěli, jak se říká, svým vlastním očím věřiti. Otevřel se tu před nimi nový, netušený svět, přemouží z nich poprvé viděli, jaké občany a občanky české vychovávají pro tuto velikou republiku. Zdali vystoupení Sokolek na prvním místě působilo ladností, slíbeností, elegancí, vystoupení Sokolů působilo hlavně gigantickou silou a více než vojenským výevikem a kázni.

Program vlastní zahájil předěda sletového výboru, Sokol Frank Říha, jenž představil guvernéra Moreheada jako prvního řečníka. Těž zmínil se o svých dlouholetých stycích s českým lidem v tomto státě, a jak se dalo očekávat, nijak neskrblil slovy zasloužené chvály. Česká řeč, Sokola Jos. Čermáka z Chicaga, byla stručná, avšak "od srdce k srdci" a nebyla lichocením, naopak obsahovala i pokárání a výtku, že "ještě jsme daleko od mety, kterou naznačili nám nesmrtelní zakladatelé sokolstva, Fugner a Tyrš. Řečník projevil naději, že "jako starému Sokolu, jenž myslí kázeň sokolské obtoval celý svůj život", budou mu slova ta promítnuta, i za takové slavnostní příležitosti, jakou bylo zakončení sletu. Třetím řečníkem byl státní senátor E. E. Plaček z Wahoo, jenž mluvil anglicky a svým bystrým vtípem shromáždění rozesmál, zároveň však ve vážné části řeči zmínil se nadšeně o cílech a snahách Sokolstva a úloze, kterou český lid hrál ve vývoji veliké-

ho amerického středního západu, zejména Nebrasky.

Veřejné cvičení zahájeno bylo prostocvičky žactva zdejších sokolských sborů, které bezvadně provedeno a opětovně strhovalo obrovské shromáždění k nadšenému jásotu a potlesku. Nemůžeme při nejlepší vůli zmíniti se podrobně o každém čísle nedělního odpoledního programu a postačí, řekneme-li, že byl tím nejakvlejší, jaký americké sokolstvo, za naší paměti více než pětadvacetí roků, veřejnosti podalo.

Každé vystoupení Sokolek, slíbených dívek, pěkně rostlých, pravých vzorů fyzické krásy, vyvolalo nadšení, jak mezi našim lidem, tak mezi cizinci. Zvláště tito posleďnější neměli ani dosti chvály pro takové vzory ženství, pro takovou výchovu. Výkony Sokolů na náradí uváděly v úžas, smelost, lehkost a osvědčením přímo herkulské síly, a když vystoupili v prostocvičkách, byla to chvíle, která každému z přítomných zůstane nezapomenutelnou. Tisíce lidí na tribuně nemohli ovládati své nadšení, povstávali, tleskali a jásali a dupali — byl to velkolepý triumf silného českství, bylo to chvíle svatého, vznešeného nadšení, které zachvívalo celou bytost.

Sokolové, vy muži v nejnepříjemnějším smyslu a významu toho slova, před svým vlastním lidem a před očima obdivující se ciziny, vysoko vyzdvihli jste ideály Tyrše a Fugnera — nadšení, které jste vzbudili, bylo jako to žhavé slunce červencové, které své plamenné šipky vysílalo do vašich nádherných těl. Budiž Vám neskonale díky za to, že tak daleko jste přijeli, budiž díky i Vám, vy švarné dívky Sokolky, které jako vily z pohádky mihaly jste se na závodisti. Vy dívky, jejich slíbenost, krása, jemnost a elegancie tvoří takovou velkolepou harmonii a herkulskou silou a spartanskou mužností Vašich bratrů Sokolů — budiž díky Vám všem za ty chvíle blaha a radosti, které jste nám připravili!

Na programu v neděli odpoledne podílely se ze Sokolek následující čety: T. J. Sokol Podlipný; Plzeňského Sokola, Sokola Chicaga, Slovanské Lípy a Sokola Rozvoje z Chicaga; Sokola Tábora z Chicaga, jejich četa byla nejsilnější; Těl. Jed. Sokol Tyrš ze Ce-

dar Rapids a dále Sokolky ze župy střední a župy západní. V posledním čísle programu, v Police, tělocvičném tanci, vystoupily všechny Sokolky, které se na sletu podílely. Během cvičení neustále hrál silný orchestr řízený p. Nepodalem.

V neděli odpoledne byli přítomni zástupci dvou společností vyrábějících filmy pro pohyblivé obrázky, a tudíž jest více než pravděpodobno, že nedělní veřejné cvičení, kromě těmi, kdož přítomni byli v parku, bude uviděno a obdivováno statisíci. I v tom bude kus apoštolské práce pro ideu sokolskou. Program zakončen odevzdáním cen a diplomů, a pochopitelně největší nadšení na tribuně zavládlo, když doručena byla cena prvnímu přeborníku závodů, Franku Paulovi od Plzeňského Sokola v Chicagu. Potlesk o málo méně uvítal druhého přeborníka, F. Jiráska ze Cedar Rapids, kterému vrechil náčelník Národní Jednoty Sokolské, Sokol Frank Filip, jenž závody řídil, dal zcela po česku hubičku — jsou oba z jednoho města a členové jednoho sboru — a také třetí přeborník, Edward Novák, z Baltimoru, neměl příčiny stěžovati na uvítání, jakého se mu dostalo. Tři vítězné čety obdarovány krásnými křty, přeborníci sokolskými monogramy.

Účast z venkova a pozornost anglického tisku.

Účast krajanů našich z venkova byla veliká, a to nejenom z Nebrasky, nýbrž i ze států vzdálenějších, z Dakoty, Kansasu, Oklahomy, Colorado a snad i odjinud. Doznati však dlužno, že nejsilnější delegaci vyslalo Chicago — přijeli ve zvláštním vlaku o devíti karách a mimo to ještě po jiných vlacích, tak že bylo jich zde kolem dvou set.

Na závodníky a návštěvníky vůbec mile působilo, jakou pozornost zdejší anglický tisk věnoval svátkům sokolským. Všecky tři denníky zdejší "Bee", "World Herald" i "News" zrovna se předstihovaly a přinášely každodenně sloupcové referáty a spoustu ilustrací. Zvláště dva první zmíněné denníky měly zprávy pěkně psané a "Bee" věnovala Sokolům zvláštní redakční článek.

Stejně mile na návštěvníky působilo, že sokolský slet byl vlastně svátkem pro celé město, že všude byli vlidně vítáni a všemožná pozornost jim prokazována.

Omaha, metropole středního západu, byla hrda na Sokoly a dobré jméno zde po nich zůstalo!

VÝSLEDKY ZÁVODŮ.

Přeborníci v prvním oddělení.

1. Frank Paul, od Plzeňského Sokola v Chicagu, 155.0 bodů.
2. Frank Jirásek, od Těl. Jed. Sokol Tyrš v Cedar Rapids, 152.5 bodů.
3. Edward Novák, od Těl. Jed. Sokol Blesk v Baltimore, 149.3 bodů.

V druhém oddělení.

1. Jindřich Šmídln, od Sokola Chicaga, 150.5 bodů.
2. Richard Malcar, od Sokola Chicaga, 133.7 bodů.
3. Anton Kříž, od Těl. Jed. Sokol New York, 133.1 bodů.

V třetím oddělení.

1. Rudolf Píala, od Těl. Jed. Sokol Oak Park, Ill., 122.8 bodů.
2. Jos. Novák, od Těl. Jed. Blesk z Baltimoru, 120.8 bodů.
3. Jos. Pájek, od Těl. Jed. Sokol Blesk v Baltimore, 118.0 bodů.

Poměrný počet bodů tří přeborníků na různém náradí a v různých výkonech byl následující:

(Pokračování na str. 4.)

ZÁVODNÍ ČETA TĚL. JED. SOKOL TYRŠ, OMAHA.

Fr. Kocourek, Fr. Dibelka, K. Macků, Fr. Satoric, K. Lukášek, Jos. Vurm, Fr. Vaněk, Fr. Kopecký.